BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
2 I
15

De

MICROCOSMO:

Deq;

Magno Mundi Myſterio & Medicina Hominis Liber geminus,

MAGNI BASILII VALENTINI,

Quondam Ordinis Benedictini, Philoſophi Germani:

Exterorum in gratiam recens

AB

ANGELO MEDICO

Latinitati donatus.

Cum Interpretis Aphoriſmis Baſilianis & Præfatione Philoſophicâ,

AD

Illuſtriſs. Celſiſſimumque Principem,

DN. AUGUSTUM ANHALTINUM, &c.

MARPURGI,

Typis Guolgangi Kezelii,

CIↃ IↃ CIX,

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Philiatris Hermophilis
Hermophilus Philiochemicus
ἐυοδοῦσθαι ϗ ὑγιάινειν.

NEmpe Microcoſmi Princeps Eſſentia Quinta
Æternum Æterni viva propago Dei eſt,
Inſufflata Homini: nec humo producta: nec intus
Nata: Creatoris cùm ſit imago ſui.
Hanc Charites ſtipant ternæ: Vis Mercurialis:
Cum vi Sulphureâ, cumque vigore Salis;
Queîs Anima, æthereis veluti de ſedibus ortis,
Fœdere conjuncta eſt dulcis amicitiæ.
Quod ſuperat Terra eſt, expers cũ phlegmate vitæ,
Vis expers: Mortis triſte domicilium.
Nucleus ex his eſt Medico eliciendus: Is inter
Majoris Mundi vimque Minoris habet:
Corpus non corpus, quod maturetur oportet,
Quod retinet vitam, pellit & interitum.
Hoc, ſi quiſquam alius, Baſileius explicat heros,
Plus hîc, quam Medicus credere poſſit, habet.

Illuſtriſs. Celſiſſimoq; Principi ac Domino,

DN. AUGUSTO

PRINCIPI ANHALTINO, COMITI ASCANIÆ, DOMINO SERveſtæ & Bernburgi &c. Ducatuũ Lignicenſis & Bregenſis in Sileſia Proprincipi &c. Dn. Clementiſſimo.

DEcurrit tandem, Divinâ Gratiâ, laborioſum ac per difficile multorum annorum curriculum, AUGUSTE Princeps verè auguſte; Domino Gratioſiſſime; quo admirandæ illius poſt Helianam temporis circumactā periodum fataliter patefaciẽdæ Medicinæ Hermeticæ ac Paracelſicæ notitiam nec obſcuram nec dubiā aſſequi poſſe videmur: quæ ab omni impuritate Microcoſmũ juxta ac Macrocoſmum vendicat, inq; Lunæ Solisque centrum tranſmittit; quorũ hic

Calo-

Caloris innati pater &author, illa humoris Radicalis fons eſt & mater.

Hac de cauſa haud dubitavi Philoſophiæ ſecretioris Principem, adeoq; Regem, Baſilium Germanum, alteras ab ejuſdem Imperatore & Monarchà illo Paracelſo Helvetio jure-meritò obtinentem, præſertim quâ de Regni potiſſimum Animalis ASA & PHALAIA agit (ex voce, ut videtur, Aſphaleia fabricatis, quia eiusdem originis duæ cùm ſint, ſecuritatis humanæ ſunt veluti obſides) nuper à me κάτα πόδας expreſſum & Latinitate ſimpliciſſima donatum Clementiſſimæ fidei Illuſtriſſimæ Celſitudinis veſtræ, tanquam harum artium ac partium altricis, unicè commendare.

Commendat tamen ipſemet magnus hic noſter ſeſe Baſilius baſilicè, dum in libro præparationum de Ypiritu vini agens: *Tria ſunt* (inquit) *quæ inter omnia Mundi creata, longe ſunt nobiliſſima, interq; ſe mirifice etiam atque etiam amant. In* Animantium *genere eſt* Homo *ex cuius Mumia lapis Animalis paratur, in*

quo

quo Microcoſmus continetur. Magnum hoc equidem magnum, quod more ſuo, hoc eſt Philoſophicè, Mumiam humanam ſubjectum Lapidis Animalis facit, hoc eſt Microcoſmi Balſamũ, haud equidem, ut ita deſipere exiſtimandus ſit, quaſi ex cortice, & cruſta verborum abditam intus medullam & nucleum Philoſophicum mox deprehendi poſſe, aut cum vulgo Aleiptarum loqui voluiſſe Philoſophum ſuſpicari debeamus: ſed quia his verbis tum ſagaciores allicere tum hebetiores deterrere voluit, illos ut profũdioris Mumiæ vim perſcrutari ſtuderent: hos ut quod ſcrutando aſſequi nunquam poſſent ſcrutari deſinerent. Majus vero eſt, quod in Lapide animali totum Microcoſmũ contineri veriſſimè aſſerit. Quemadmodum enim (ut exẽplo rẽ declaremus aliquo ex urinæ inſpectione Medicus de ſummo imo & medio ventre atq; inde de tota hominis complexione pronuntiat, quia, illic tum valetudinis tum invaletudinis certa quædam indicia apparent

ex quorum cognitione in conſtituti-onem Naturæ humanæ perducitur: ita ſumma, ima, atq; media illa, quæ in urinâ non apparent, in Microcoſmi Mummia ſive Balſamo [quem Limbum utriuſq; Mundi poſt Paracelſum vocamus] multò extant expreſſius atq; ſolidius, quandoquidem reipſa uni illi inſunt omnino omnia, quæ alibi ſparſim habentur.

Validè verò pergens Valentinus noſter: *Inter* Mineralia [*inquit*] Aurũ *eſt nobiliſsimum.* Rectè. Nam & Paracelſus eadem de causâ Regale & Metallorum illuſtriſſimũ vocat Aurum, ſive de illo minerali in vulgus noto, ſive de alio quodã minerali, quod illi æquipollet, aliunde parato accipias. *Fixitas enim eius* (addit Valẽtinus) *omnino ipſius Nobilitatis proſapiam arguit. In* Vegetabilibus *autem eſſe lapidem* vegetalem *oſtendimus. Iam verò præ omnibus creatorum generibus noſtris oculis ſubjectorum. Homo auri vinique amore præcipue tenetur: viciſsim ab Auro & vino etiam redamatur homo. Nobiliſsimum enim*

quod

quod aurum habet ſui, lubens communicat vino, unde potus fit arte, hominibus vim & robur vitæ producens ad multos annos. Neque ſecius aurum & homo amantur à vino. Nam & cum tinctura Solis vinum amice conſpirat, omnemque Melancholiam & mœrorem omnem fugat, recreans & exhilarans cor hominis. Qui igitur tres hos lapides (inquit) habuerit, is vere gloriari poterit, ſe lapides τοῦ ἀπαντος ſive univerſalis nactum eſſe: qua de re quidem multa & dicuntur, & ſcribuntur, ſed vix uni, uni inquam ex cæteris oculorum millibus adhuc patuit. Lapides enim hi [inquit] innovant homines juxta ac juventa: metalla leproſa perſanant. Arbores infrugiferas omnes herbaſq; creſcentes palingeneſia ſui foecundant: ita ut humana mens eadem ſatis capeſſere, atq; pro dignitate imbibere nequeat.

Et hæc quidem hactenus de triplici Mineralium, Animalium, Vegetabilium regno regaliter omnino Baſilius: Ubi tam evidentibus notis ſubjectum Spiritus Hermetici, ſive balſamum Microcoſmi ob oculos poſuit, uti neceſſario me ſtupor ſtupefaciat

incredibilis Phyſicorum, quibus id in tam clara luce manet inobſervatum ſtupendum in modum. Nec verò eſt, quòd quiſquam ſibi hoc loci univerſale quoddam extra Triplicitatis huius definitum tergeminum ambitum ambiens fingat: ut faciunt qui ex ambiente nos aëre, ex aqua Cœleſti, ex Rore Majali, ex Maris murive ſalſugine, hoc ipſum ſolicitè captant: licet Aquam eſſe perpeſſam lubens dederim, quæ in omnibus mundi partibus paſſim fit obviam. Longius enim iſta, quàm deceat, arceſſuntur, & neceſſario prius Naturam Mineralem, Animalem, Vegetabilem, induant oportet, quam de eorum definitione univoca eſſe poſſint. Quomodo igitur triplex trium Lapidum illud genus inde conſtitui poterit? Proxima igitur ſunt ſumenda & quæ à Deo formata jam præſto ſunt & definitioni cuiuſq; generis per ſe inſunt, & præ pedibus cernuntur ac manu tanguntur: niſi cum inſano pſeudochymicorum choragio inſanire libet, aut Metaphyſicum

ſicum aliquod vel Logicum ens ſupponere: quod quid aliud eſt quàm cum Ixione nubes amplecti ad producendum centauros: adeo longè hi abſcedunt, qui univerſale univerſaliſſimum neſcio q, vel ex ipſis radiis ſolaribus venant. Satis enimverò ſatis eſt, quod huic Ixionico univerſali adverſatur triplicitas Regni Mineralis, Vegetabilis, Animalis, quæ eſt materia ſecunda, non prima, teſte experientia rerum videlicet compoſitarum, non ſimpliciũ. Sed hæc hactenus. Nam cũ duplici hoc aureolo Libro de Microcoſmo, deq; Magno Mundi myſterio & Medicina hominis, totius Hermeticæ diſciplinæ fundamenta explicentur, imo totum illud abditiſſimum Naturæ Arcanum ſummum, cætera omnia multis poſt ſe paraſangis relinquens, pluſquam apertè ab oculos ponatur, ſatis eſt digitum ad fontes intendiſſe. Celſitudini verò veſtræ Illuſtriſſimæ, quantillum hîc mei laboris eſt atq; operæ, quam humilimè do, nec ſine cauſſa dico. Cùm enim omnis

ea Virtutis Heroicæ juxta ac Nobilitatis antiquiſſimæ Principatum augumentiſſimum omni omnium diſciplinarum luce condecoraverit, non potuit à me certius præſidium interiori huic philoſophiæ quæri, nec debuit, quàm hinc quìverit ac debuerit. Accedit hùc ſincerior Religionis cultus, quo vel uno ſanctiſſimo firmiſſimoquè aſylo nixi ambo hi fœtus gemelli, ex tenebris Monaſticis in lucem producti, gratioſæ ejus tutelæ patrocinium clementiſſimum ſupplices ambiunt, indicium bonæ frugis de ſe luculentius edituri, ubi juſſi fuerint. Patiatur igitur eos Auguſto Auguſti Nominis ſui præſidio Illuſtriſſima Celſitudo veſtra tutos adoleſcere, eorundemquè pro innatâ Clementiâ ſuâ & in Muſas ſacras ſacra faventia curam ſuſcipere ne gravetur, donec ſe gratos aliquando præſtare viciſſim poterunt. Atq; his illi una mecum illuſtriſſimæ Celſ. V. à Deo Ter. Opt. Max. omnia feliciſſima, fauſtiſſima, fortunatiſſi-

tiſſimaquè comprecantur. Perſcriptum Ann oincarnati verbi ſexcenteſimo octavo ſupra milleſimum, poſtridie Idus Quintileis: qui dies Celſidutinis veſtræ Illuſtriſſimæ Natali quarto & triceſimo veluti Phoſphoro, triumphat.

Illuſtriſs. Celſi. Væ.
obſequentiſs.

D. Angelus Medicus Eg. IC. T.

LIBER I.
DE
MICROCOSMO,
Sive de
Minore Mundo Corporis Humani,
Fr. BASILII VALENTINI,
Ordinis Benedictini:

Quid ille in ſe contineat, ex quibus in unum compactus ſit, & quid totum eius contentum atq; ſubiectum poſſit, una cum illius fine atq; exitu: quod ut omnibus Sapientiæ fundamentum amantibus præcipuum, ita ſcitu per eſt neceſſarium.

OMnes Artis indagatores deſideratæ Sapientiæ probè advertere debent, hocque à me homine Religioſo, cui multa ab Altiſsimo ad patefaciendum Naturam per aſſiduas preces indulta ſunt, profectum dili-

diligenter perpendere, quod corpus h[illegible]manum ſeſe dirigat atq; ſequatur ductum majoris Mundi. Minus enim jurè paret majori, & à Maximo ac Potentiſſimo minimum atq; leviſſimum regitur.

Continet autem major Mundus præcipuè in ſe tria, quæ ſumma ſunt, ex quibus cætera velut accidentia oriuntur. Primò enim conſideratur materia tanquam forma hujus mundi (Auctor intelligit per formam materiam compactam, ſive corpus) quæ quidem materia ex mero nihilo in formam eſt collocata atq; formata cui materiei ſtatim à Creatore ordo fuit peræſcriptus, quomodo deberet regimen exercere, poſteaquam ad vitam & intellectum pervenerat. Iſta igitur forma & materia eſt terra & aqua: quia in creatione per ſeparationem aquæ à terra, forma & materia perficiebatur, tanquā unum per duo cohærentia, undè alia animātia omnia & vegetabilia ortum ſuū ducunt, & reliqua duo conſequentia ipſorū

vitam

vitam operabantur, nempe aer & ignis, quæ duo itidem ſunt conjuncta. Materia igitur ſive forma eſt terra: in terra eſt Sal. Nam terra eſt corpus: Sic etiam minor Mundus Hominis. Nam initio corpus ejus etiam eſt forma ſive màteria: quia hæc forma ex terra facta eſt. Et materia perfecta non erat, donec accedebant reliqua ex Dei ordinatione. Tunc demum forma perfecta atq; viva reperta fuit. Hanc vitam igitur adepta eſt forma ſive materia per motum, motus verò primum ſuum principium adeptus eſt ex aere, perfectam autem maturationem per convenientem teporem atq; calorem, qui in aëre mobiliter includitur. Hinc aër magnæ telluri cauſa fuit fæcunditatis. Per Aerem enim erat aperta & nanciſcebatur locum pariendi per motum.

Cùm igitur terra prægnans eſſet, & ſeminis ſui ederet indicium per aquoſitatem, tum aer & calor in inferiore & ſuperiore Regione Aſtrorum in cauſa erant cur partus conſequeretur

retur, nempe ut flos aperiri & conceptus fructus per conctionem caloris maturari penitus poſſet.

Tepor ille ſive calor eſt calidus ſpiritus ſulphurus, qui ſuperfluam aquoſitatis craſſitiem & phlegmaticam materiam [quæ in initio generationis nimia eſt in terra, antequam aer ſuam Synarchiam per attractum ejuſdem obtinere poteſt] cum ſuperfluitate partus ſui ſecum evehit & tanquam Medicina exſiccat.

Sic igitur ſecunda principalis pars Microcoſmi eſt Mobilitas ſive motus. Nam per naturalem aerem & calorem temperatum materia ſive forma. Microcoſmi demum adepta eſt mobilitatem; quia materia prius erat ſine vita, quæ deinde per calorem excitabatur in vitam. Idipſum igitur erat ſpiritus vitalis ſenſilis, qui Microcoſmi ſpiritus eſt ſulphureus, & per calorem corpus calfacit, ſuperfluitatem terreſtreitatis eius per ſubtilitatem eſſentiæ ſuæ exſiccat, craſſumq; corpus continua mobilitate dirigit

Nam

Nam poſt caloris interitum frigus dominium obtinet, ac recedente Spiritu Vitali nulla ſenſibilitas in arterijs percipitur, ſed corpus mortuum reperitur loco vitæ per diſceſſum calidi ſpiritus Sulphurei: quod prudentiores pro arcano debent habere,

Poſtquam igitur duo prima Elementa materiam & formam ante oculos collocarant, & à duobus poſterioribus mobilitatem ac motum per lucem item acquiſiverant, nondum tamen adhuc ulla Majoris Mundi perfectio oſtendi poterat: niſi Creator ulterius augmentationem ſui ſeminis terræ conceſſiſſet, tam frugibus quam animalibus. Etenim Deus terræ indidit imaginationem quandam omnis generis ſeminum, uniuscuiusque producendi ſecundum ſuum genus. Hic terra imprægnabatur per imaginationem ei à Deo conceſſam, quæ deinde ſemen hoc per humiditatem ſuam oculis humanis ſubjecit, calore id maturante & digerente ad hoc usque tempus,

 Sic

Sic item poſteaquam materia & forma hominis fuerat præ oculis ex terra & aqua facta ac propoſita, tum vita per inſpiratum calidum aerem Creatoris acceſſit & terreſtrem ſubſtantiam frigidam calefecit, eique calorem ſuum ad vitam & mobilitatem communicavit, quæ erat anima, nempe VERUM illud ſulphur hominis ſpirituale non tangibile, per ſuam operationem ſolum perceptibile. [intellige ſpiraculum vitæ per animam immortalem conjunctam calido innato ſive ſpiritui ſulphureo Microcoſmi]

Cum hoc totum eſſet peractum Deus homini inſuper imaginationem tribuit ad intellectum eius perficiendum, ut per imaginationem omnia animantia terræ cognoſceret, & unicuique nomen ſuum proprium imponere ac tribuere poſſet: quemadmodum etiam conjugem ſuam ejuſdem imaginationis beneficio agnoſcere didicit, nempe quod caro & os eſſet, de ſuo corpore ortum.

 Tum

Tum jam demum Homo aderat perfectus, cum jam efformaretur in corpus tangibile. Forma in vitam adducebatur per animam. Adhæc duobus iſtis addebatur præterea ſpiritus ſubtilis imaginationis, qui nihil eſt aliud, quam inviſibilis quædam & incomprehenſibilis facies inſtar opificis cujusdam ad omnia in ingenio ſimiliter efformādum, qui in ſuperiore regione Microcoſmi volatilitate ſua præcipuè domicilium ſuum habet, & jure Mercurius ſive ſpiritus inviſibilis Corporis humani nuncupari poteſt. Forma & materia eſt terreſtris: Vita eſt in mobilitate ſita: & cognitio intellectus omnis ad bonum & ad malū in acuta conſiſtit ſpeculatione & imaginatione Microcoſmi. Quidquid ſupra has tres partes principales invenitur in homine, natura à ſe tanquam cadaver abjicit. Eſt enim tantum, inſtar monſtri cujusdam, quod ab his tribus ſeparatum

& veluti caput [ut vocant] mortuum reperitur.

Si jam clarificatus Helias præſtò eſſet, & Aſtra poſſent loqui, ſilensvè Natura linguis eſſet prædita, non opus foret incredulo allegare portò teſtimonia, qui meum hunc ſermonem non cum intelligentia percipit. Nam ſi homo laboret cęcitate de nullâ ſcriptura poteſt Judicium ferre. Intellectus veró judicat cum patientia, & ſapientia à fatuitate ſponte ſua propriam per experientiam ſequeſtratur.

Spiritus Vitalis in homine quia eſt mobilis permeat omnes eius compages & artus, inque eis eſt ſenſibilis, licet non comprehenſibilis nec tangibilis. Cuicunque autem membrorum ſubtrahitur per aliqua ſymptomata, id membrum tum lethale eſt, nec alia ratione vitam aut mobilitatem ullam ullius ſenſus iterum poteſt habere, niſi eius fiat reſtitutio & per recta media opemque Medicinæ in priſtinum ſtatum reducatur.

Hic

Hic igitur ſpiritus Vitalis nutritur, cibatur & conſervatur ſolum à ſolius humani ſulphuris pinguedine dominantis in ſanguine, per quem in toto operatur corpore ut ſubſtantia queat eſſe perfecta.

*Nam ſpiritus Vitalis nihil aliud eſt, quam Mercurius in homine, qui ſuſtentatur à pinguedine ſibi ſimili. Ita hic jam duo ſunt, Mercurius videlicet & Sulphur. Quidquid præter iſta in homine eſt, quod in reliqua carne, corpore & oſſibus reperitur, eſt Sal, tanquam tertium quoddam.

Sal igitur nobiliſſimum ſpiritum ſuum ſanguini communicat in nutrimentum, quæ quidem Salſedo etiam in eo eſt perceptibilis, indeque in totum corpus humanum diſtribuitur, idque tanquam Balſamum quoddam ab omni putredine conſervat, Eſtque inſtar vinculi atque copulæ, cuius beneficio Mercurius ſive Spiritus Vitalis cum balſamo tantò diutius conſiſtere & invicem unâ cohabitare po-

teſt. Nam in Sale ineſt Spiritus, qui omnia alia Balſama in dignitate ſua atque ſtatu tueatur oportet. Quod præterea in corpore reperitur ſegregatis & ſubductis his tribus, nil niſi mera mortua res eſt, ut ſupra declaratum eſt, nulli prorſus uſui, nec ad ullam rem utiliter adhibenda.

Qua ratione igitur iſta conjunctio dominium & regimen conſervatur in homine, eadem etiam in Metallis, Mineralibus & Herbis unumquodque ſe exhibet & oſtendit, ut corpus perfectum in ipſius vita permanere & conſervari queat.

Quemadmodum autem in homine unumquodque conſequitur alterum & ordinem ei præſcribit; ita fit in cæteris quoque animantibus ratione carentibus, ſecundum genus ſuum cujusque & proprietatem. Exempli gratia: Vacca eſt ex animatis, ejus cibus ex gramine eſt vegetabilis. Vegetabile in ventre vaccæ per calorem primum putrificatur, deinde per putre-

trefactionem fit ſeparatio. Nam clavis omnis ſolutionis & ſeparationis eſt putrefactio. Cum verò ſeparatio fit, tum ſubtiliſſimus ſpiritus, ſubtiliſſimum ſulphur & ſal ſubtiliſſimum vegetabilis eſſentiæ ex gramine tranſit in omnia membra & totum corpus vaccæ. Spiritus regit vaccam: Sulphur cibat: Sal conſervat. Ubi hoc factum, natura ulterius munera diſtribuit & iterum inſtituit ſeparationem novam, ut quod vacca propter ſuperfluitatem in ſe recipere nequit, ſed à ſe dimittere & porrò diſtribuere cogitur id eſt hoc, quod jam eſt ſubſtantia animalis, quæ ex vegetabili eſt transmutata. Ex lacte alia ſequitur ſeparatio per ignem, quod tamen modicè fieri debet. Nam ſubtiliſſimus quisque ſpiritus lactis una cum ſulphure ſuperiora petit, inde ſeparatur & in butyrum coagulatur: reliquum denuò modo debito ſeparatur, deprimitur, & per illud rurſum ſequeſtratur, in quo

jam eſt alia coagulatio, unde homines caſeum conficiunt. Quod ſupereſt ibidem per ignem elixatur & coquitur, ac rurſum ſeparatur, quanquam modicum; quod macrius eſt praecedentibus duobus [cerotum vocant:] Poſt haec omnia manet denique aquoſitas quaedam exiguae utilitatis, quoniam & ſpiritus & nutrimentum ſeorſim in prioribus ſeparationibus penitus ſubtracta ſunt atque adempta.

Poſthaec natura per ulteriorem putrefactionem egerit aliam ex ſe craſſam ſulphuream & ſalſuginoſam ſubſtantiam, quę ſpiritum ſuum vivificum de integro oſtendit; tanquam extremum per ſtercus, quod nutrimentum ſuum denuo terrae dat, & eam per ſuum ſulphur & ſal quae craſſa & pinguia ſunt ambo in ſua eſſentia foecundat & terram in melius convertit, ut novos fructus pariat; unde rurſum exiſtit novum nutrimentum & cibus ex animali in vegetabile; ex quo creſcit triticum & aliç fruges, unde rurſum animale ex vegetabili reficiatur oportet.

oportet, Et ita natura una alteram ſubinde ſequitur inperſcrutabiliter & incomprehenſibiliter atque adhuc in vulgus, cui naturam perdiſcere nō eſt cordi, ignota aut potius vulgo prorſus incredibilis.

Ut autem rurſum de homine mentionem faciam, omnino in corde humani corporis tanquam nobiliſſimo membrorum potiſſimum & quam maximè efficaciter ſedem ſuam habet & imperium nobiliſsimus ſpiritus vitæ. Huic nutrimentum præbet ſulphur hominis, & ſpiritualem ad ejus conſervationem aditum patefacit per aerem: Nam ſi aere intercludatur homo, neceſſe eſt ſpiritum vitæ ſuffocari, & recedit inviſibiliter, morteſe ſe jam præſentante. Nobiliſsimus autem Spiritus ſalis Conſervativum eſt utriusque illorum. Eius ſpiritus nobiliſsimus pertranſit prorſus: materiam autem craſsiorem ſui ſalis egerit in veſica, id quod ſpiritum habet peculiaris naturæ & operationis. Et quod ex ſale per urinam excerni-

tur, id rurſum calorem efficit & aditum novum patefacit, ita ut acceſſus ſalis etiam inexhauſtus ſit in homine niſi intermoriatur totus homo, ut reſiduum corpus eius exuratur in cineres, quo reliquum quod eſt reſiduum extrahatur. Item exemplum habeto, de quovis Mineralium ſale, quæ per calore rurſum cõcreſcunt, coagulantur & per aqueitatem extrahi ſe patiuntur, Cuius inprimis & maximè omnia communia ſalis genera cum terra ſalis nitri documentum certum præbent, atque ita pluribus exemplis aliis facile nunc ſuperſedemus.

Spiritus vitæ ſuum exitum habet in crura, brachia, totumque corpus ſua mobilitate. Nam in morbis & ſymptomatis debilitatur, & homo propter huiuſmodi ſymptomata impeditur, quo minus perfectum robur & vires ſuas exſerere poſſit. Cum verò ſanitate ſua quisque perfectè fruitur, & corpus ex ſpiritibus vegetabilium, utpote panis aliorum-

que

que fructuum inprimis verò vini, nutritur atque alitur: tunc inde neceſſario corpus fit robuſtius: quia ſpiritus vitalis fit fortis per huiusmodi nutrimentum & abundans, ita ut un alede contentus non ſatietur, ſed propter abundantiam permeat omnes artus, in illos ſeſe diſtribuens & operationem ſuam edens. Quod ſi verò cor imbecillum eſt & invalidum, indicium præbet quod ſpiritus vitalis non rectè alimentatur, ſed valde debilis eſt; unde alii lethales morbi finem properant atque imponunt. Quia ignis non eſt in ſua perfectione, ſed extinguatur neceſſe eſt.

Ignis cordialis & calor nativus per aerem ſuſtentatur, qui in illo inhabitet oportet, cuius ſubſidio maximè pulmones indigent. Epar item requirit acré, alias riſum edere nequit. Splen etiam aerem appetit: alias eius mobilitas frequentes punctiones & graves dolores patit; Præcipuè verò germana ſedes aeris clarè monſtratur

tur in pulmonibus, qui ſi detrimento afficiuntur id cauſſæ eſt, quod ſalis ſubſidio juſto deſtituantur, ideoque computreſcunt, ita ut ſanguinem cum pure eructent. Hic igitur eſt aeris corruptio, ex quo ſuum nutrimentum ſpiritus Vitalis debitum percipere nequit, ſed elanguidus conſumatur paullatim oportet; Quia Sal ei conſervationem nullam afferre poteſt; & ſulphur, atque aditus nutritionis eſt obſtructus, neque rectè habet:. unde phtiſis macies hectica & conſumtio carnis conſequitur per exſiccationem medullæ & ſanguinis.

Salis ſubſtantia ſive ſpiritus ſalis tanquam Balſamum corpus conſervans, ſuam ſedem præcipuè oſtendit in veſica, ubi omnes humores ſuum exitum habent. Reliqua craſſities ſalis è natura in veſica per urinam ſeparatur atque egeritur, quemadmodum jam ante tibi indicatum eſt, Ideo autem à me nunc repetitur, quia nobiliſſimus ſpiritus, ut qui hominis cõſervatio appellari meretur, in ſocie-

tatem

tatem coit, & amicitiam init cum ſpiritu vitali & cum eius nutrimento nempe ſulphure, ita ut inde perfectũ corpus fiat. Quod ſi verò defectus unicus quispiam incidit per operationem & ſubductionem Aſtrorum, aut etiam per inordinatam vitam atque dietam in cibo & potu, aliasve importunitates, ut vel minima corruptio ſentiatur: tum natura non in perfectum ſuum ſtatum adducta eſt. Itaque doctus & experiens Medicus ex huius defectus obſervatione atque indagatione rationem naturæ habeat oportet ad eam cognoſcendam ex quonam trium ſuperius dictorum ſymptoma huius morbi in valetudinisve profluat; ut cum conſimili genere mediorum debito modo eis occurri poſſit. Simile enim omnino per ſimile propellendum eſt & non per contrarium ullum, ut calor cum calore, frigus cum frigore, puncturæ cum pungentibus: Quia unus calor alterum ad ſe trahit, frigus unum attrahit alterum, non ſecus ac magnes

ferrum

ferrũ. Sic acuta & pungãtia ſimplicia acutos & pungentes morbos; dispellere poſſunt; & Mineralia venenoſa etiam ſymptomata atque morbos curare & in melius reſtituere poſſunt, ſi debitè præparata fuerint. Et quamvis extrinſecus refrigerans interdum adhiberi & applicari ſolet: tamen ut Philoſophus & expertus Naturæ nunc loquor atque ſermocinor, quod ſimile cum ſuo ſimili Radicaliter & fundamentaliter curari & ejici debet: ſiquidem verus ſum medicus ac medicinæ veræ peritus.

Quisquis hujus rei nullum habet fundamentum, aut hoc non conſiderat, is non eſt verus & legitimus Medicus, nec ſilentio ſuo gloriari de medicina ulla poteſt, quandoquidem nec calidum nec frigidum nec ſiccum nec humidum verè diſcernere poteſt. Scientia enim & experientia cum fundamentali indagatione Naturę faciunt Medicum non fluctuantem ſecundum Creatoris beneficientiam, ex cuius ſapientia omnia de-

rivan

rivantur Principiũ, Medium & Finis.

Secundo loco poſt invocationem internam numinis ſequunt̃ naturalia media & medicinæ, quæ in ipſomet Microcoſmo reperiuntur in ſummo genere: ut reliquorum animalũ mentionem nunc nullam hîc faciam. Metalla & Mineralia ſequuntur demum. Nam in Auro, Argento & reliquis metallis usq; ad ſeptimum & ultimum ſita eſt ars eximia, imprimis, quia Mercurius in omnibus dominatur & imperat; quamvis in uno plus atque plurimum, in altero minus reperitur. Mineralia item quod eſt ſuum præbent: quia priora ſeptem ab origine nihil niſi ſubſtantia mineralis fuerunt.

Tinctura Solis præter aurum & lunam potabilẽ multa poſſunt. Mercurius regit Microcoſmũ. Quod autem in omnium optimis metallis & nobiliſsimis gemmis reperitur, id omne et jã ex Mineralibus conſimiliter ad neceſsitatẽ parari poteſt. Nam perfecta metalla ex mineralib⁹, uti modo dictũ nata ſunt; utpote ex Vitriolo, Antimo

nio &

& aliis. Vitriolum eſt ſulphur: Antimonium eſt Mercurius: Sal tanquam copula reperitur in utroque. Si figantur, optimis metallis æquipollent. Nam ex illis hæc ſunt orta & creata. Mineralia ex tribus principiis provenerunt, non minus quam Metalla. Tria principia autem veniunt ex prima ſua materia, primum Ens dicta: quæ nihil aliud eſt quam aquoſa ſubſtantia, ſicca reperta & nulli materiæ comparabilis; quæ & per quatuor elementa ſuccrevit & conſervatur; quæ ſyderale dominium & regimen inſequuntur. Hæc omnia Deus conditor ex nihilo ſic ideo ordinavit, ne homo tantum terrenis ſit deditus, ſed etiam cœleſtia & ſupernaturalia ſimul cognoſcere cogatur; ut fides obtineat hoc pacto & in aliquibus pro viſu & tactu priores teneat, & conſervari poſſit. Quicunq; Medicus autem hæc non intelligit, is pro medico haberi non debet. Quia Deus, ſcientia & natura faciunt medicum, ut ſæpius prædixi: non autem

loquen-

loquentia ſine ſcientia: quamvis Doctorum & expertorum virorum ſcripta multum hic conducunt & promovent.

In ſumma non ſatis humana ratio nec Medicus aſſequi & comprehendere poteſt, multo minus exponere, indagare ac perdiſcere, quid Medicinæ ex Microcoſmo parari queat. Quia in ipſo perfecta ineſt curatio omnium defectuum, ut ſimili propellatur & etiam ſanetur.

Mercurius Microcoſmi eſt vitalis incomprehenſibilis ac volatilis ſpiritus, uti docui.

Balſamum hominis exſiccat hydropem; & ſal clarificatum curat Phthiſin, & in Epilepſia ſe ipſum laudat, Et ſi ſpiritus dulcis odoris benè fragrantis ſine corroſivo gratus & acceptus ex eo paratur, non eſt minoris valoris, nec quidquam concedit Auro potabili, quod ad ſanitatem hominis attinet, non autem ad ulteriora, præſertim ad lepram tollendam. De cæteris infirmitatibus inferioris gra-

dus nunc ſuper ſedeo, neq; mentionem heic ullam facio. Nam & Lapidem in veſicâ hic ſpiritus comminuere poteſt, omneſq; ſalſuginoſi corrupti morbi per eundem poſſunt in integrum reſtitui. Si artifex modò ejus præparandi rationē debitā callet & Medicus rectè adhibere novit.

Hæc igitur hic clauſula mea nunc eſt de Microcoſmo eorum, quæ paucis quidem perſcripta ſunt pagellis, ſed conſiderationis ampliſſimæ ſunt in ſua explicatione, multiſq; membranis indiga nempe quod Forma & Materia, Mobilitas & Motus, Imaginatio & Phantaſia perfectionem efficiunt. Nam ſi omnia iſta ſimul in recto Medio conſiſtunt, neceſſariò perfectum dant Cytharœdum. Etenim ſine Materia & Forma corporis ſine Mobilitate virium & cum defectu perfectarū cogitationum Arion cytharam ſuam in Delphino ad nullam unquā Melodiā concordare poterit.

Sicut in homine, ita & in metallis. Mercurius in Auro eſt mobilitas: Si cor-

corpus reſeratur & anatomizetur, Sulphur eſt calidū ex Minerali quodam volatiliter expulſum & fixatum, quod exſiccat Lunam Phlegmaticā, eamq; calfacit, ut ejuſdem anima fiat illi per omnia ſimilis, In Materia & Forma ineſt Sal, quod dat coagulationem corporis. Quidquid prætereà reperitur in auro abiice. Separatio enim manifeſtationem rei parit. Simplicia eodem modo ſe habent, quoad ipſorum terna Principia. Forma & ſpecies Herbæ aut floris eſt materia viſibilis & ſubſtantiæ tangibilis. In ea latet ejus Sal vegetabile, tanquam ſui conſervans & defenſivum. Guſtus autem herbæ eſt ejus Balſamum; unde herba nutrimentum ſuum nanciſcitur ad perfectum incrementum. Odor volatilis eſt, in quavis herba & flore, prorſusq; ſpiritualis, ideoq; ſpiritus ex odoratu præcipuè percipitur, qui Balſamum permeat ſuiq; odorem ſive gratus is ſit ſive ingratus, ex inde ſecum tanquam eſſentiam tranſvehit: id

quod quinque ſenſus humani perce-
ptibiliter ſentiunt, nec non indagine
perſcrutari valent.

Quæ præter hæc ſcripſi pro iis ago
gratias Domino in Altiſſimis. Sub
inde omnibus ac ſingulis porro gra-
tiam exopto & Dei Creatoris omni-
um benedictionem. Sic omnes in al-
tera æterna incorruptibili & glorio-
ſa, & in hac caduca, temporaria & ter
rena vita, fietis Beati, Sapientes, Di-
vites. Amen.

Explicit liber de MICROCOSMO

De

DE MAGNO MUNDI MYSTERIO EIUSQUE MEDICINA Liber alter.

FR. BASILII VALENTINI ORDINIS BENEDICtini.

Cœleſtis revelatio duorum luminum, omniumque totius Medicinæ myſteriorum, quæ mirificum organum eſt minoris Mundi, tam intrinſecus quam extrinſecus, hoc eſt, intra corpus & extra corpus ad communia vulnera & ulcera, eaque vel maximè quæ ab internis ſymptomatis oriuntur & maligna roſione corpus infeſtant, adhibendum, ex una radice provenit; diverſimodæ tamen præparationis & uſus. Nam internum externo & hoc illi comparari nequit quod ad præparationis & operationis virtutem attinet. Sed de

forma & materia utriuſq; eorum unum idemq; eſt judicium.

Quo rectius autem meum inſtruam proximum, apertè conſiteor, duas eſſe Medicinas, quæ omnia ſine diſcrimine curant, & ex uno factæ ſunt, quarũ altera nominatꝛ Phalaia, quæ ſervit internè: altera verò ſuo nomine aptè vocatꝛ Aſa externorum curatrix defectuum, quos aufert. Poteſt tamẽ utraq; pro una quoq; Medicina agnoſci & appellari, tantũ quod diſcrimen eſt in præparatione. Quomodo igitur in operationem ambæ perducãtur ex mea diſces metacheireſi ſive ex manualis operationis documentis meis. Nam prius rectè cognitas eſſe oportet, & naturam eorum perſcrutando inventam: licet unica ſit utriuſque materia, quam nominatim volens detexi, non tamẽ ut communem facerem, ſed more veterum ante me, eo tantum fine, ut interceſſione precum quotidianarũ ſperem liberationem animæ meæ, ut poſſim recipi in hortum in quo pri-

mi

mi noſtri parentes fuerũt creati. Sic igitur habeto utramq; Medicinam ex unâ eademq; materiâ confici, ut jam oſtendi tibi. Ad interiorem uſũ Materia ad tollendos omnis generis morbos putrefacienda, ſeparanda & per artem ſpagiricam ad ſummũ purificanda & uſque in Medicinam exaltanda eſt perfixatione ſuæ propriæ naturæ, quam igne maturari & produci oportet. Etenim præteriens venenoſa & volatilis proprietas quædã permanente præparata durabilitate quadam fixa omnes impuros ſpiritus ejiciat oportet, purget & mundet, ut cõmodi reddantur, quò natura melior obedientem & puram habitationẽ occupet. Nam iſta medicina præparata ſuũ curſum & conſuetudinẽ ſequens, ubi aliquid maligni reperit, tanquã ultrix id profligat atq; eradicat, ut ſola habitationẽ poſſideat, impatiens conſortii ullius impuritatis ſuſpectæ rei.

Phalaia igitur Medicina eſt univerſale internũ ſicut Aſa externum.

Nam

Nam totum ſanguinem hominis purificat, radicitus purgat ab omni malignitate, confortat cerebrum, cor, Stomachum, atque omnia membra, bonum efficit ſanguinem, memoriam expandit, ſupplet omnes defectus trium principiorum, ſi in eorum uno accidiſſent, reſtituit omne deperditum. Eſt vera clavis, qua totum corpus penetrando reſeratur. Recedere neceſſe eſt Lepram, Aquam intercutem, phthiſin, podagram & omnes in genere ægritudines, quomodocunq; ſint ortæ & quibuscunque appellentur nominibus. Nulla enim peccatrix natura penitus ita prolapſa eſt [de hominibus loquitur] ut non ſpiritualiter conſolationem ad beatitudinem & corporaliter medelam ad ſanitatem à Creatore ſuo expectare habeat, quod quidem ſolum conſiſtit in Naturæ cognitione & ſcientifica experientia Mediorum, quibus illi ſuccurri poteſt. Loquor hic jam de morbis illis, quos aliqui incurabiles vocant. Ad alios enim morbos omnis

generis

generis remedia alia habentur, quæ non deſcripta ſunt hoc loco, ſed illa mando utenda, quomodo ſigillatim Alphabeto notata peculiari libello declaravi.

Hoc verò de Phaleia cognitâ & experta mea Medicina affirmo, prorſus nihil eam ſubterfugere poſſe, cum penetrans indagatrix ſit omnium defectuū. Permeat enim corp⁹ ſpiritualiter inſtar vaporis & pertranſit omnes arterias & carnē hominis tanquā ſubtile Balſamum, & reſtituit in integrum omnia deperdita virtute ſua ſalifica. Non poſſum ultra Phalaiam meam commēdando extollere, quia eius vis laudem ſibi apud omnes ægros per ſe ipſa conciliat, qui eius uſu ſanitatem ſunt adepti. Quicunque enim me Phalaiam rectè aſſecutus fuerit, huic ego ſufficiens ſum Medicina ad ſanitatem abunde. Nulla enim lingua unquam ſatis inſtructa fuit, nec reperitur in vivis ad deprædicandas ſatis digne meas laudes mo

do debito, prout ſum ipſo uſu comperta.

Quemadmodum morbi diſtincti & ſymptomata corporis ſunt ad debilitandum in qualibet ægritudine juxta ſuam proprietatem: ita multiplices ſunt etiam medicinæ creatæ ad præveniendam unaquamq; ægritudinem in ſpecie & ipſarum ſimul effectus & operatio ad illas ægritudines pellendas. Sed hæc Medicina quæ generaliter pertranſit eſt cœleſtis & ſyderalis qualitatis & proprietatis ex elementis orta, & ex tribus incipientibus nata. Hic partus ex centro cordis exiens, emanans, profluens in totam circumferentiam circuli ſeſe extendit & omnia implet, ita ut perfecta Medicina in Microcoſmo effuſa veraciter deprehendatur, cujus virtutem atq; vim ex meo nomine ſolo, ſed ex manualis præparationis meæ atque uſus cognitione abunde conſequeris.

Talis Aſa mea in operatione reperta eſt in externis defectibus diuturnis

turnis, atque à [illegible] medicis deſperatis & prorſus incurabilibus, qui nullam adhuc veram notitiam invenire potuerunt. Conſumit omnem malum ſanguinem tendentem in putrefactionem, aut jam ingreſſurum in roſionibus corporis tantum interne uſurpanda, quandoquidem fontem morbidi exſiccat & conſumit, unde omnes eiuſmodi maligni corporis defectus ſcaturientes originem ducunt & deperdita redintegrat unde oriuntur fiſtulæ, Cancer, Lupus, Gangræna, tumentes & fluentes tibiæ, vermes & voragines multorum generum. In quocunque item membro & loco hominis ſeſe maligni aliquid exſerit ab intrinſeco, aut quod diuturnitate jam patet, nec per ullius cheirurgi atque medici remedia & impoſita emplaſtra (quæ nimis invalida ſunt) poteſt curari, hinc retrocedat & fugiat oportet, quorum omnium ſufficiens ſola eſt curatio

atq;

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

atque remedium. Ad communia vulnera punctim, cæſim inflicta minimè eſt ea opus; Nam in ſua operatione his nimis eſt efficax, quum leviora multa medicamenta in inferiori gradu reperiantur ad ea tollenda & curanda, quæ extrinſecus per Balſama, olea, emplaſtra, intus verò per pulveres & potiones fieri poſſunt, unoquoque præparato in ſuo loco ad id ad quod eſt creatum & in quod operationem ſuam exſerere poteſt.

Quæ forinſecus imponuntur in defectibus vulnerum, ea non poſſunt mederi illis, quæ ortum habent ab internis, quæ ſunt roſiones corporis & ſolutiones continuitatis. Harum enim notitiam Medicus habeat oportet, ad indagandum earum originem, quemadmodum & communium vulnerum eorumq; ſymptomatum. Super his diſcat oportet diligenter & accuratè ex fundamento certo & Mala illa cernere & Medicina rectè uti. Omnes enim roſiones & fluxus eiuſmodi proveniunt omnino ex corru-

ptione

ptione quadam, quæ cauſam præbet formæ putredinis; Proinde per media curari debet, quæ ſint ſatis valida & idonea ad reſiſtendum, & unius tamen amicitia cum alterius eſt jungenda, ut in hac materia, id quod ex genere Abihail fieri debet, quæ nimirum omnia illa tria primorum principiorum in una conjunctione, per Media & adjumenta naturæ ad ſummum perfecta & tanquam redundantia eſt adepta, ut eius medela & curatio fundum centri petat & in ima radice ſuum examen perficere poſſit.

In vulneribus communibus non facile hac indigemus, niſi ſymptomata incidant, ut pejora ſint metuenda. Hic enim Balſamum omnia efficit tanquam Sulphur: demitigat enim carnem, ut natura ſuam medelam quam ſecum occultè geſtat ipſa per ſeſe exſerat & perficiat, quandoquidem natura per medicinam tantum cibo eſt indiga, qua ſuſtentetur & nutriatur.

Quam

Quamobrem meritò mihi Deoq; inprimis in cœleſtibus habebitur gratia, qui preces fundo, & intus atque extra medeor teque porro doceo id omne, quod ante me alii occultarunt, nempe mederi & curare mirabiliter & fundamentaliter, quod in nullo exotico ligno nec herba invenitur, cum homines exteri juxta ſuum cœlum etiam medicinas habeant exoticas. Noſtrum autem cœlum in his locis noſtris infirmitatibus ſine additione externarum herbarum, juxta noſtram complexionem experimentorum abunde ſatis præbet; quandoquidem experientia in imperito Medico nimis eſt levis, niſi maius aliquid addiſcat & rimetur, ut & alii ante eum.

Proinde acquieſco ego in mea Phalaia & Aſa unius nominis & unius generis ex quibus me Natura fecit Medicum, utpote cum ſe uſq; ad præfixum mortis humanæ terminum in ſua virtute & efficaciâ contra omnem ſpem atq; opinionem multipliçi-

pliciter probarit, & victoriam atq; triumphum ſuum ex ſtrenuitate cõflictus honorifica contra omnes hoſtes in omnibus velitationibus & duellis obtinuit, Ita ut totus viderit mundus haſce duas Medicinas Phalajam & Alam ex una materia & una propagine eſſe ortas & præparatas: & ſatis adhuc patuerit ac quotidie pateat, quod omnia in genere in ſuum perfectum gradum collocare poſſit, quia ex centro eſt creata & iterum centrum ut ejus radicem immotam poteſt conſervare, & reſtituere in integrum intus & extra eo fine in quem & ad quem eſt præparata.

Hiſce lectori, cui fideliter in manualis operationis documentis iſtud aperui, omnem precor incolumitatem & felicem præparationis ſucceſſum ad ſummam ſanitatem. Nam opus hoc ſuûmet laudabit Magiſtrum per ipſum legitimum uſum mediorum & legitimam præparationẽ ad ſanitatis conſervationem. Finaliter & concluſivè pro inſtructione fideli, hoc tibi dico: quod ad verum.

& genuinum Medicum & Philoſo-phum requirantur præcipuè quatuor, ſiquidè perfectus vult eſſe & nuncupari medicus.

Primum eſt, ut omne propoſitum ſuum incipiat à precibus & invocatione diligenti Dei ſummi cœleſtis Medici, ut ei ex alto tribuat gratiam ſuam, prudentiam, judicium, & benedictionem ad res cœptas dextrè gerendas & paragendas, ut omnes videant, quid divina potentia homini peccatori in bonum indulſerit, & per id glorificetur, & pro his beneficiis laudetur atq; honoretur, prætereaq; totam vitam ſuam & actiones omnes in Dei timore atq; honeſtate componat & tranſigat.

Secundo oportet Medicum diſcere cognitionem accuratam & certam morbi & infirmitatum, ut dignoſcere & diſcernere queat, & quibus etjam Mediis eis ſit occurendum & obviandum. Nam in cognitione illa ſitus eſt principalis ſcopus, quem oportet tenere Medicum; quia ſine cognitione

gnitione infirmitatis Medicus non eſt perfectus. Complexio enim hominis inprimis noſcenda & obſervanda eſt, & origo morbi indaganda & media remediorum diligenter expendenda, explorandaq; ne infirmitati imponatur aliquid amplius oneris contrarii, quo ad ulterius malum, hoc eſt, adverſarium ſuum perducatur: ſed potius ut ipſius per convenientem & gratam Medicinam, quæ Naturæ ſit propenſa & morbo utilis atque ſalutaris in integrum fiat reſtitutio.

Tertiò requiritur etiam lectio multiplex & diligens ſtudium multorum variorumq; Scriptorum à Sapientibus veteribus, qui ante nos vixerunt relictorum, quæ crebra iteratione diligenter ſæpe multumq; expendenda. In qua iterata ac ſubinde renovata lectione attendatur eorum omnium unanimis conſenſus; ubi nempe ſimul ad ſcopum eundem collineant. Ita quivis, qui Judicio non caret, malum à bono & Sophiſticum

à veritate ex fũdo & radice diſcernĕre diſcet: quia veteres ante nos multa quoq; ſcivere bona, & fateor me fundamentũ omnis cognitiõis meæ ex ipſis poſuiſſe. Id quod me quoque compulit, ut aliis porrò poſt me relinquerem lapidem Angularem, ad veritatis pleniorem confirmationẽ & propagationem & fundamenti cognitionem faciliorem liquidioremq; per mea ſcripta faciendam.

Quartò neceſſe eſt, Philoſophum anatomen omnium rerum addiſcere, ut inquirere poſſit, quid intus & extra in ſe contineant, atque ita Virus & contrà Medicam vim adhibere ſciat. Hûc autem pertinet multivarius Labor & induſtria quomodo Metalla, Mineralia Vegetabilia & Animata poſſit reſerare ſeparare, exaltare & ad uſum denique finalem præparare. Qui capita iſta prius perdidicit, is de omnibus poteſt poſtea ex fundamento ſapienter diſſerere & cum veritate aſſeverare. Alii autem quos laboris iſtius

pudet

pudet & piget: de ullo fundamento gloriari neutiquam queũt multò minus ſua defendere poſſunt, quando quidem per multas malè fundatas præſcriptas Receptas ipſorum Ars abiit in opificium; præſertim cum non conentur aliquid amplius addiſcere: Cujus me tamen haud pudet, quamvis enim plurima cognoverim, tamen quotidie diſco & tento ut plura indagem & cognoſcam, cum Natura ſit rotunda & ſine fine; neq; diſcendo exhauriri poſſit, imo propter humanæ vitæ brevitatem impoſſibile ſit, ut aliquis unquam reperiatur, qui verè gloriari poſſit, ſe ad ſummum omnia ita perduxiſſe, ut nihil amplius inveniri in ea poſſit, quod ipſi ſit inexploratum. Summatim benedictio & indulgentia à Deo habetur in precibus, in cognitione morbi addiſcitur curationis ordo, in lectiõe ſita eſt inſtructio & ex labore ſequitur indagatio. Qui quatuor iſta benè perdidicit & intelligentiá comprehendit

ac obſervat; poteſt ſe Magiſtrum in Medicina profiteri, quia experientia comprobantur ejus ſpecimina neq; per opificium indoctum ſine ope pudendum in modum præcipitabitur deorſum. Medicamenta mea divina opitulante Gratia poſt debitam præparationem atq; applicationem ſeſe ita commendabunt, ut omnes cognituri ſint, Dei mirabilia creata ſua accepiſſe dona ad efficiendũ ea, quæ ab ignorantibus & incredulis comprehendi nequeunt. Sed fides experientiâ fulcitur indies, ut homo Deo creatori ſummo laudes perennes concinnet, & concinat, & Natura ſui indicio agnoſci & celebrari poſſit; pro quo nemo hominum in toto orbe ad gratitudinem debitam ſatis inſtructus reperitur. Quantum verò in me eſt, diu noctuque Dominum celebrabo; adeoq; impoſſibile eſt ullo alio pacto erga Deum iſtud compenſare.

Finaliter loquendo, ſiquidem mihi parebis, diſce quod intimis preci-

bus

bus, diligenti lectione, inquiſitione perveſtigandæ naturæ, & continuo labore ad eius multiplicem anatomiam peragendam, omnia à Deo impetrabis illa, in quibus ſapientia ſumma terrenæ gloriæ, præter nobiliſſimam humani corporis ſanitatem unà cum opulentiâ temporalis huius vitæ eſt abſcondita.

Sed plenius te inſtruam, quo explicatio hæc & indicatio mea pro perfectâ haberi poſſit ex cauſis ſequẽtibus. Sæpe enim fit, ut in Scholis mirè prolixa & verboſa habeantur nugamenta & diſputationes mirificæ, de tribus omnium rerum Principiis, ex quibus cœlum ſit conditum, in quo terra quieſcat & ſuam ſedem habeat, quomodo elementa ſint generata; unde firmamentum ortum ſuum duxerit, præter multiplices ſententias de metallis mineralibus, herbis, arboribus, earumq; omnium proprietatibus, quomodo quæque exorta ſint, item quomodo Homo & reliqua Animantia initio formam &

eſſentiam ſuam. pacta ſint, deniq; omnium vitam, vires, virtutem & efficaciam ſuo ingenio metiuntur & indagant: Sed tu, ſapientiæ fili, audi me & obſerva documenta & dicta mea, quod omne ipſorum opinabile & vero ſimile propoſitum maximâ ex parte non eſt niſi merum nihil, & ex ſolâ ignorantiâ & nullâ certitudine affirmari poteſt, quia propter inexperientiam fundamentum nullũ ponere potuerunt, neq; veram perveſtigationem demonſtrando didicerunt. Opinari enim cuivis eſt licitum & ſpeculationes volant in cœlũ & delabuntur in centrum etiam terræ: & niſi experientia & probatio rerum clara correſpondet cogitationibus, longè lateq; opinio fallere poteſt, & in nuda ſpeculatione ac inani ſita eſt, ita ut ſpeculator talis dicere cogatur, non putaram meas rationes ipſo opere ſeſe non fuiſſe directè probaturas. Propterea ſæpe imaginationes ejuſmodi hominum ſomnio ſunt ſimillimæ, quòd ut plurimum &

quàm maximè aberrat à ſcopo quia imaginationẽ exequutionis ſatisfactio rarò comitatur, quandoquidem imaginatio eſſentiam naturæ nondũ perfectè per diſciplinam penetravit. Exempli gratia. Opifex aliquis ſibi proponit artificioſum aliquod opus in ſua arte perficere, ut horologia tinnula ex metallis operoſa induſtria affabrè cõficiat; aut ut dici ſolet, de primo plauſtrario, qui rotas primus cõferruminavit. Ubi verò Circulus & Quadrans in huiuſmodi imaginatione nõ per manificium deducitur ad opus, ut perfectio rei ꝓpoſitæ ante oculos poſita reipſa cõpareat; tũ inanis & vana mãet imaginatio, neq; pro arte perfecta haberi ꝓbarivè poteſt. Ad eundẽ modũ ſeſe res habet in cognitione huius & aliorũ Naturæ myſteriorũ, quæ nõ omnia digitis cõtrectari poſſunt, ita ut ſicut ſuperius memorata opificia forment: Sed plura ad ſui perveſtigationẽ requirunt per alia ulteriora media, quæ inexpertis inſolita videnť, quando nullũ ab eis expetitur documentum. Ideò

Ideò verè iterum aſſero, multum ſtudii ſingularis ac diligentiæ non ignobilis requiritur ad ea ex ipſis elicienda, indaganda & perluſtranda, quæ in ipſis latent, & quæ ex eis fieri poſſunt; id quod per ſeparationem & ſequeſtrationem fieri ſolummodò oportet, uti natura nimirum artificiosè anatomizetur, utq; eius inclinatio & proprietas ad bonum & malum inde perdiſcatur, quid quæq; natura & in centro ſuo generaliter poſſit, & quid in ſpecie ex eâ exeat.

Propterea maior & minor Mundus imò omnes res, quæ ex eis oriuntur & præterea reperiuntur, rotundo circulo, in cuius medio centrum eſt ſitum, conferuntur. Quocunq; circinum vertis, ubiq; manet circulus, & is undiquaque rotundus, ac centrum immotum. Ita oportet verum Philoſophum centrum in quaq; Materiâ rectè noſſe, quæ in ſuo eſſe immota manere debet; ipſum tamen eſſe ipſe poteſt movere prout vult, & porrò ex eo varii generis & formæ

plura

plura efficere, prout rei vis ſua atque virtus ex alto eſt deſuper infuſa, ut inſtructionis gratia nunc dico. Rem naturalem aliquam ſumo, eamq; refero per illam clavem, quæ eſt medium ſeparationis & exploro in ea per probam ignis, qui Magiſter eſt omnium Examinum, quid ex ea fieri poſſit. Ibi interdum tot mira & tot proprietates reperio, quas antea cogitando ne attigi equidem, nedum expertus ſum. Ex naturalibus rebus fiunt pulveres, olea, aquæ, ſalia, ſpiritus volantes, & nebulæ, ubi in præparatione mira ſupra mira cernuntur, quæ per diſtillationem, digeſtionem & putrefactionem apparet & deprehenduntur. Reperiuntur & videntur inquam multi ſpirituales & corporales colores, qui admodum mirificè cum inſolitis variè exeruntur apparitionibus, nunc nigri, nunc gryſei, nunc albi, nunc cœrulei, virides, flavi, rubri, more fulguris, Iridis, cum repercuſſione variegatorum igneorum & mirificorum colorum

 omnis

omnis generis plusquã deſcribi poſſit, & inexpertis credibile ſit, ut ante dictum eſt. Ex his præparationibus ſequuntur proprietates conſimiles indicationum ſuarum. Unum fit corroſivum & acre: unum amabile & lene: aliud acidum, dulce aliud, prout quodlibet præparatur, ita de ſe edit bonum vel malum, venenum vel Medicinam. Nam etiam ex bono poteſt ſumũm Venenum fieri, & viciſſim ex ſummo veneno optima ac ſumma etiam medela, quod mirari minimè debemus, quia in ſolâ præparatione, ut iſta ſic formentur, eſt ſitum. Et quamvis non quivis indoctus hoc capite ſuo poteſt comprehendere, tamen eſt & manebit verum, quia natura per ſui ſe explorationem ita patefacit. Nullus cæcus poteſt dicere, quomodo internũ corp⁹ hominis ſit conformatum: Sed Medicus videns, cum anatomen & ſectionem corporis inſtituit, tum demum ex fundamento judicare poteſt, ubi cor, cerebrum, Epar, pulmo, Veſica, Renes,

nes, Ventriculus, viſcera & omnes venæ ſituatæ ſint, quò tendant & pertingant, & quæ ſit eorum omnium & ſingulorum conditio. Ante ſectionem autem & patefactionem ipſis fuit abſconditum, ſicut metallarius venas metallicas quæſitas per montes tranſpicere nequit, quid emolumenti inde habere poſſit: ſed cogitur primũ mõtes perfodere & retegere, & poſtea, quod ibi reperit, perfectè ꝓbare per ignẽ, tunc demũ in rei veritate ſcire poteſt, quid utilitatis & lucri ratiocinãdo inde cõſequi poſſit. Sic in omnibus aliis rebus etiã fiat oportet, ut ſi quis Naturæ inquiſitor juſto vult eſſe titulo. Alias Nugatorẽ haud moror, qui non per experientiam propriã loquitur: Nam eius ſermones perinde fundati ſe habent ac cœci judiciũ de coloribus. Diſce igit̃ diſputator mi & inquire primũ fundamentum ipſis oculis & manu, quod natura ſecum fert abſconditũ, ſic demũ prudẽter & cum judicio de reb⁹ diſſerere & ſupra inexpugnabilẽ

Petram

Petram ædificare poteris. Sine hoc autem vanus & Phantaſticus nugator manebis, cujus ſermones abſq; ullâ experientiâ ſupra arenam ſolùm fundati ſunt, qui facilè à quibuslibet ventis dimoveri ac demum concuti funditùs poſſunt.

Fundamentum igitur ſcientiæ diſcendum eſt per uniuſcuiuſq; rei, ut dictum eſt, ſectionem, ſeparationem & anatomen, quæ per ſolam diſtillationem patefit & cognoſcitur. Hîc elementa ſeparantur quodlibet ſeorſum. Hîc exquiritur quod frigidum & humidum, calidum, aut ſiccum ſit. Hîc tria illa inveſtigantur principia, quomodo ſpiritus ſeparetur à corpore, quomodo aqua & oleum ab illorum uno quoq; ſeorſim ſeparari poſſit, & cuilibet materiæ ſuum Sal queat extrahi ex corpore mortuo, & iterum ex eo ſpiritus fieri. Et quomodo denique hæc tria rurſum conjungi queant & per ignem rurſum in corpus redigi poſſint. Hîc item addiſcitur quomodo poſt ſeparationẽ

ſuam

ſuam quodq; & poſtea per conjunctionem iteratam ad omnia ſuo loco, ad quæ eſt idoneum, utiliter & rectè poteſt applicari, quod quidem ſine his mediis alioqui fieri nequit. Nam prius in primâ generatione ſui homo eſt terreſtris & craſſus: Sed cum per mortem anima, ſpiritus & corpus ſeparantur in terrâ computreſcit; & quando Altiſſimus Judicium ſuum exercebit, rurſum reſurget ita ut corpus, anima & ſpiritus denuò conveniant ſimul ſecundùm fidem & Scripturas; tunc Corpus non amplius craſſum erit ut antea, ſed penitùs cœleſte & clarificatum deprehendetur radians ut ſtellæ Orientis & ſicut ſol, omnibus nubibus & nebulis diſſipatis, clarè cernitur: ita etiam prorſus hoc in loco fieri conſuevit, quando terreſtreitas confracta, diviſa & ſegregata fuerit, tunc tria Principia à Subſtantiâ mortuia demum patefient, mortuum derelinquitur, vis viva verò per id ad ſuam perfectionem pervenit, quia depoſitum eſt impe-

di-

dimentum eius, ut eius virtus in operatione ſe exercere poſſit.

In tali ſeparatione & manifeſtatione igitur demum manifeſtatur, quid ſint tria principia, de quibus multus eſt ſermo, nempe Mercurius Sulphur & Sal, quodlibet ſecundum naturam ſuæ eſſentiæ. Qui hoc non reputat verum eſſe, is ad finem mundi pergere poteſt, ubi omnia demum vera eſſe experiet & ſentiet, quæ incredulitas ejus per occæcatum intellectũ non potuit cõprehendere. Qui autẽ ſermocinationibus ſuis & nugis me aliquid melius edocere vult, is non me verbis tantum nudis paſcat, ſed experientiæ factum documentũ ſimul ſit præſtò oportet, ſine quo nõ teneor verbis alienis locũ dare, fideq; iis adhibere: Sed praxis hîc mihi eſt unica attendenda unicè, ſicut Thomas unus è duodecim fècit, qui demonſtrationem etiam vult habere ocularem. Quãquam hac in re Thomæ nullam equidem mentionem facere deberem: quia tamen ſpiritua-

lis

lis & Politica incredulitas per hiatū maximum diſcernuntur, religio mihi non fuit hîc iſtud adduxiſſe, quandoquidem in cœleſtibus & terrenis rebus magna eſt differentia, quod ad fidem attinet.& ſubſtantiam tangibilem: Sicut huius etiam in ſydereis ſive aſtralibus & terrenis diſcrimen reperitur. Syderale enim tantum acutæ ſpeculationis imaginatione & ope Arithmeticæ obſervatur & perveſtigatur: ad inveſtigandum verò terreſtre requiritur ſpeculatio ſimul & ſeparatio: per ſpeculationem ſuſcipitur propoſitum: Per ſeparationem verò conſequimur doctrinam. Prius eſt ſpirituale, quia ſpirit⁹ hominis nō otiatur, ſed appetit plures ꝓprietates ſpirituales rerū omniū porrò indagare. Quivis n. ſpiritus ſubinde ſibi ſimile ad ſe attrahit, nō aliter atq; amans. Alterū eſt terreſtre: Nā terreſtre corpus ſeparatur per manualem praxin à ſpirituali, ut unum ab altero dignoſcatur. Quia igitur anima in utroq; corpore veraciter ſe demōſtrat,

etiam

etiam verè omnibus ineſt. Nam cœleſte & terrenum cōnectit ſimul tanquam vinculum. Quando autem cœleſte & terreſtre ſeparantur, ut anima ſuum corpus etiam deſerere cogatur: tunc omnia tria & quodlibet ſeorſim ſolum ſeparatum habes & captivaſti, quæ poſt veram cognitionem & compoſitionem debitam tibi eiuſmodi triumphans & clarificatum corpus denuò conſtituere poſſunt, quod multis millibus modorum invenietur melius, quando quidem craſſum à terreſtri ſequeſtratum eſt & evanuit. Nam cum cœlum ac terra per ignem colliqueſcent imperio Creatoris, tum terreſtri per ignē tollitur craſſum, & tunc per huiuſmodi expurgationem terreſtre cum cœleſti in unâ ſede pari gradu exaltabitur. Nam unum per omnia creatum eſt ab uno & quodvis per omnia ab uno ordinatum. Et quamquā per peccatum omnia per unum hominem vitiata ſunt in mortem, nihilominus tamen per unum

homi-

hominem omnia iterum ſunt inſtau-rata & bona facta ad vitam. Ita intellige, quod unicus etiam Creator per ignem omnia judicabit quanto ocyus; & quod ex omnibus rurſum unũ unicè fiet neceſſariò, quod quidem erit Cœleſtis ſubſtãtia, cui ceſſit terreſtris per ignem & quidem æterna gloria & majeſtas, cui Diabolus & Mors locum dedit, & cum electi cum admiratione ingentem majeſtatem & magnificentiam Dei intuebuntur qui in unâ Deitatis eſſentiâ & tribus diſtinctis perſonis eſt omnia in omnibus qui omnia condidit. Ita tres Deitatis perſonæ nobis parvæ fidei hominibus in ſua inſeparabili eſſentia præfiguratum voluerunt, quid creatura ejus & ordinatio ſit, quam per inſcrutabilem ſapientiam ſuam nobis patefecit; Quia mortalibus nobis nimis arduum eſt aliquid etiã hoc humilius perveſtigandi. Nam Deus vult & Deus & creator ipſe eſſe: nos verò homines donis nobis conceſſis debemus eſſe contenti: Sed

E proxi-

proxime implebitur in intuitu, quod per Prophetas & Apoſtolos eſt prædictum, ſignificatum & perſcriptum & quod nunc temporis in ſola fide conſiſtit. Quapropter his contenti acquieſcere debemus quantillum nobis per naturam, quoad cognitionem Creatoris factum eſt viſibile. Alterum autem incomprehenſibile quod ſola fides dijudicat, paulò poſt concluſione finis etiam Mundi conſequetur. Dominus Deus largiatur nobis omnibus veram cognitionem temporalium & æternorum bonorũ.

Atq; his deniq; ſub finem ajo finalem; hoc totam hãc eſſe artem & totum Philoſophicorum ſermonũ omnium fundamentum, cui ineſt & in quo quæritur illud, quod multi deſiderant, neq; parcunt magnis laboribus, diligentia & ſumptibus, nempe cõſequendi ſapientiam & intellectũ, longævam vitã, ſanitatem & opulentiam hujus mundi omnibus perbrevibus verbis exempli more comprehenſis. Ac primum ſcire debes, quod

exemplum ab animalibus tradam tibi ejuſmodi, quod vile & ſimplex eſt coram oculis, ſed in intellectu acutū & latiſſimæ conſiderationis. Gallina excludit ovum. Id per calorē in formam & coagulationē ſive conſiſtentē duritiem perducitur. Per ulteriorē calorē ovum tranſit in putrefactionem, ubi corrumpitur: Per hanc putrefactionem novum genus in ſe ovū recipit, per quod vita in eo rurſum excitatur & novus pullus gallinaceus ex eo generatur. Et is quando ad perfectionem ſui pervenit tunc reſerantur cortices ovorum, diſcluduntur & in diverſa abeunt, ut ereptare pullus queat; Iſte partus cum ad ætatem ſuam adultam pervenit, ſe deinceps multiplicat & porrò genus ſuum propagat fœcunditate ulteriore; ſic ſubinde una natura ſuam conſimilem adjuvante, promovente, & porro augmentante in infinitum.

Cæterum ipſum ovum non eſt pulli aut gallinę quidem materia prima. Sed carnis ipſorum prima ma-

 teries

teries eſt ſperma ac ſemen primum ex quo Ovum in formam ſive corpus introiit ſive factum eſt, quod per naturam non difformem per utriuſq; commotionem in unum compactũ & conjunctum eſt, ex quo ſubinde per calorem primò ipſum ovum, deinde rurſum ovum per calorem in putrefactionem vertit & novam generationem manifeſtavit, qui quidẽ partus novus ſuum ſibi ſimile huius ſpeciei ſubinde porro hoc modo multipliciter propagavit & ſemper multiplicavit.

Sic etiam cum ipſo homine agitur. Non enim homo ullum partum edere per ſe poteſt ſolus, niſi ſemen utriuſq; ipſorum maris, & fœminæ in unum conjunctum ſit, poſt quam demum conjunctionem ſeminum per nutritionem corporis & continuum calorem naturalem utriuſq; ſeminis iſtius (quæ, in centro ſuo pro una natura ambo agnoſcuntur) novam vitam concipit, uti ex eo rurſum homines fiant, qui ſemen ſuum porrò pro-

propagare poſſunt. Per quod medium totus hic mundus repletus eſt hominibus. Sperma enim hoc hominis nobiliſſimus eſt atq; ſubtiliſſimus ſanguinis flos: proprietatis candididæ; in quo habitat ſpiritus vitalis, qui per commotioné in unum quodammodo compellitur. Quando jam ſemen hoc in utriuſq; ſpeciei hominibus per incitamentum & cupiditatem Amoris ſimul conjungitur pariformiter, nec ſunt naturæ corruptæ, aut aliâs ſibi contrariæ, repugnantes; tunc ſemen iſtud, ut paulò ante dictum eſt, per calorem conſervatur in vitâ & per acceſſum in ventre materno, uſq; ad maturitatem & perfectionem alimentatur, unde rurſum homo exiſtit, qui item poteſt alios producere & multiplicare homines. Et hæc ſunto dicta de ſpermatica animalium materia.

Semen vegetabile & ipſum factum eſt tandem contrectabile & viſibile, quod à quovis herbarum genere atq; fructibus ſeparatur, & in tellure ad

 ſui

ſui multiplicationem propagatur; Quod quidem ſemen primum in terra putrefieri oportet, & poſtea per mediocrem humectationẽ alimentari, donec vegetabile id ſemen iterum per convenientem calidum aerem æquabilem ſpeciẽ ſuam ad perfectionẽ perduxit. Sic omnia Vegetabilia per ipſorum ſemẽ propagantur & ſecudũ ſpeciem ſuam conſervant. Id autem ex quo primum ſemẽ ipſorum Vegetabile ortum duxit, eſt quid aliud, nempe quædam ſpiritualis eſſentia, aut ſyderalis influentia, per quã terra imaginationem acquiſivit & materiã in ſe concepit, ex qua ope elementorũ aliquid fieri neceſſe eſt. Cujus formæ ſeminificæ igitur terra ſecundum ſpeciem ſuã & qualitatem cœleſtis illius impreſſionis potiſſimum eſt appetens, eam ipſam formam tum præcipuè ſuſcipit & producit inde ſpeciem, quæ ſuum cõtrectabile ſemen ad ulteriorem propagationem in ſuâ generatione ſecũ fert, ex quo homo porrò poteſt fieri

arti-

artifex. Nec enim homo tantum poteſt quantum natura per influentiã ſupernam ad novum ſcil. ſemen formandum; ſed tantùm ad ſemen formatum propagandum.

De Metallis & Mineralibus ita te erudio; Unum eſt omnipotens Ens, quod inde ab æterno exiſtit, & in æternũ perdurat; quod quidem Creator ipſe eſt cœli ac terræ, nempe æterna Deitas tribus diſtincta perſonis indiviſis; quæ tres perſonæ in Deitate una eademq; perfecta divina ſunt eſſentia, ut dictum eſt. Et quamvis tres confiteor perſonas, tamen unum confiteor Deum, uti nec niſi unus eſt Deus in unicâ eſſentiâ. Hoc tantum in exemplum propono. Primi ſeminis primorum trium principiorum. Nam primum principiũ ſeminis ad producenda Metalla, in tellure conficitur per impreſſionem & influentiã Aſtralis proprietatis, quæ à ſuperiore tranſit in Inferius tanquam in ventrem terræ, & continuè operatur in eâ per continuum calorẽ

ope ipſorum Elementorum. Utraq; enim ſimul eſſe oportet; Sydereum ſive Aſtrale imaginationem imprimit, ut terra ad conceptum idonea & prægnans fiat; Elementa verò partum hunc alimentant & nutriunt, & continuâ calidâ proprietate promovent uſq; ad perfectionem. Terreſtris ſubſtantia præbet ei formā ſive corpus: Ita initialiter metàllicum & minerale ſemen efficit nempe ex imaginatione ſydereâ, Elementari Operatione & Forma terreſtri. Syderale cœleſte eſt: Elementale eſt Spirituale: terrenum verò eſt corporeum. Hæc tria igitur ex centro ſuo producunt primum Ens ſive Materiam ſeminis Metallici, quod poſtea Philoſophi ulterius perſcrutati ſunt, quod ex hac ſubſtātia exſtitit forma materiæ Metallicæ, contrectabiliter compoſita ex tribus in unum, veluti ex Sulphure metallico cœleſtis naturæ, Mercurio metallico Spiritualis proprietatis, deniq; metallico Sale corporeæ naturæ, quod quidem per metal-

tallorum reſerationem reperit. Metalla enim & mineralia, per mineralia rurſum deſtruenda & recludēda ſunt. Ejuſdem enim generis ſanguinis & proprietatis ſunt Mineralia, cujus naturæ ſunt ipſa etiā Metalla, niſi quod nondum ſatis matura ſunt ad coagulationem, & poſſunt ideo pro immaturis Metallis agnoſci, quando quidem Spiritus in eis non minus eſt validè Metallicus, atq; in ipſis perfectis Metallis. Metalla enim deſtrui & in mineralia facile converti poſſunt: & ex mineralibus parantur Medicinæ, quæ etiam Metalla maturare & tranſmutare poſſunt; Quod obſervari debet. Hoc igitur fit quando Spiritus, anima & corpus invicem ſeparantur & rurſum conjuguntur ſimul in unum. Quando igitur ſuperflua terreſtreitas inde ſequeſtratur & amovetur, ſequitur plenus partus & perfecta maturatio per calorem ad operationē ſuam perficiendam: qui quidem Spiritus anima & corpus iab initio in ipſorum primo ſpermate

 aqua

aqua cœleſtis fuerunt, quæ iſta tria produxit, & ex quibus tribus Metallicum Sulphur, Mercurius Metallicus, & Metallicum Sal facta ſunt, quæ per ſui compoſitionem perfectum viſibile contrectabile corpus fecerũt, primũ quidem minerale; poſtea metallicum per Sydeream imaginationem incepta, ope elementorum percocta & maturata & per ſubſtantiam terreſtrem in formã & Corpus materiale compacta. Quando igitur mineralia & metalla ejuſmodi retrorſum reſoluta ſunt in ſuum primum Principium, tunc cœleſte ſperma ſe exerit & patefacit ſpiritualiter, ita ut ex Spirituali corporeum fiat per copulationem & conjunctionem animæ, quæ eſt vinculum inter medium ipſorum conjunctionis ad efficendũ inde Medicinam ad conſequendum ſanitatem, vitæ longævitatem, ſenectam, ſapientiam, intellectum & divitias in fugaci hac mortali vita. Et hoc eſt tunc verè demum Philoſophorum Sperma, ab ipſis diu quæſitum

ſitum nec agnitum tamen, & lumen quod multi appetiverunt videre & ipſa prima illa materies, quæ toti mundo palam ante oculos ſita eſt, & tamen à pauciſſimis agnita, licet ubique locorum inveniatur viſibiliter nempe Mercurius, Sulphur & Sal, cum Minerali Aqua, ſive liquore metallico; tanquam centrum à ſua forma ſeparatum, & à tribus iſtis principiis effectum.

Cœleſtis Medicus, æternus Creator & inexhauſtus fons gratiæ & parens omnis ſapientiæ, nempe Pater, Filius & Spiritus Sanctus in unâ Deitate, nos mirabilia Magnalia ſua debita cum gratitudine pro his indebitis beneficiis; veraciter agnoſcere doceat faciatq; nos opulentos cohæredes bonorum æternorum ſuorum, ut poſt hanc temporalem patefactionem etiam theſauros cœleſtes, cum vero quæramus lumine, agnoſcamus & æternũ cum omnibus electis poſſideamus; ubi gloria & ineffabilis majeſtas ſine fine coruſcabit: quod ſola

fide

ſide in ſervatorẽ conſequimur, ad demonſtrationem ejus fructuum, id quod per charitatem proximi & opem atq; auxilium Indigi, cum vitâ innocenti & debitâ obedientia ergaDeum teſtatum fiat oportet, Amen.

Finis tractatus ſecundi de magno Mundi myſterio.

APHORISMI BASILIANI
SIVE,
CANONES
HERMETICI
DE
SPIRITU, ANIMA, ET CORpore Majoris & Minoris Mundi,
Conſcripti ab
HERMOPHILO PHILOCHEMICO.

Ter Maximus Hermes,

Ταῦτα μὲν ἐννοοῦντι ἀληθῆ δόξειεν. ἀγνοοῦντι δὲ ἄπιστα.

Hæc ſcienti quidem vera videantur: ignoranti verò incredibilia.

MARPVRGI
Ex Officinâ Guolgangi Kezelii.

M.DC.VIII.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMAN.

CANONES
HERMETICI,

De Spiritu, Anima, & Corpore Maioris & Minoris Mundi.

HERMES τρισμέγιστος ob triplicis regni Mineralis, Vegetabilis, Animalis, imò ob triplicis in una creata eſſentia ſubſiſtentiæ indagationem, in qua vim omnem vegetabilis, animalis, & mineralis Naturæ exploravit, Pater Philoſophorum dici meruit.

2. Vis vegetans in natura Mercurii volantis, inſtar nivis candidi, concreti, non vulgaris ineſt, qui tam majoris, quàm minoris mundi quidam Spiritus eſt, unde naturæ ipſius humanæ, ſecundum animam rationalem, pendet mobilitas, atque fluxibilitas.

3. Animans autem vis, tanquam Mundi glutinum, inter Spiritum atque corpus medium eſt, atque utriuſque vinculum, in Sulphure nimirum rubentis atque tranſparentis olei

olei cuiuſdam, veluti Soli in Majore Mundo, & cor Microcoſmi.

4. Mineralitas denique tanquam corpus inſtar Salis obtinet, mirabilis virtutis & odoris, ubi ſal à ſcoriterræ ſeparatum fuerit, à Mercurio non niſi corporis craſſitie, & conſiſtentia terre diſtans.

5. Hæ tres ſubſiſtentiæ in una creata eſſentia limbum minoris & majoris mundi conſtituunt, ex quo formatus eſt primus homo, cum fingeretur è pulvere terræ. Hûc accedit anima rationalis Microcoſmi immortalis à Deo immediatè inſpirata, horum trium & omnium functionum in homine motrix atq; directrix cauſa, veluti Regina.

6. Cæterum ut è quatuor elementis conglobato pulvere terræ vis corporum noſtrorum atque vita integra eſt, ſi ſpiritus Mercurialis, tanquam humidum radicale, & anima ſulphurea, tanquam calidum naturale, una cum ſalis conſiſtentia à putredine aſſervantis, ſuaviter in unum con-

ſpirent

ſpirent: ita vice verſa animam immortalem à corpore conglobati pulveris terræ ſeparari neceſſe eſt, ſi vel in uno principiorum trium pluribusve defectus oboriatur: in toto quidem unde mors; in parte verò, unde morbus: quod in ſeptem Principaliũ membrorum anatomia præcipuè videre eſt.

7. Huic triplici defectui nihil æquè mederi poteſt, quam illa limbi, ex quo primus homo conflatus eſt, conglobata in unum è ternis principiis maſſa, quæ ad quamvis naturæ potentiam atq; vim excitandam ac fovendam valet, ſi in corpus aſtrale fixum debitè fuerit verſa.

8. Ex quo intelligitur Balſamum ſubjecti Hermetici cum corpore humano ſingularem harmoniam habere: unde Helveticus ille Phyſicorum Monarcha PHILIPPUS AB HOHENHEIM ſive PARACELSUS, libro de Lapide Phyſico, Manuali dicto, hac Medicinâ Microcoſmum, qui in limbo terræ ſitus & ex pulve-

re terræ formatus eſt, RADICALITER TANQUAM A SUO SIMILI, non autem ſecundum opinionem, ſed verè ac propriè ad ſanitatem poſſe perduci & conſervari, rectiſſimè aſſerit.

9. Tantò verò id magis attendendum eſt, quantò medicina vulgaris debilior eſt ad tria illa principia microcoſmi, eorundemque harmoniam radicaliter tuendam atque inſtruendam: quippe veluti ex accidenti [quandoquidem tota ferè in quatuor humoribus occupatur] tribus illis principiis obſtetricans.

10. Mineralis autem Medicina Chymica è metallis & mineralibus raro vel rectè paratur vel adminiſtratur: unde Paracelſus eodem in libro Medicinam ſuam omnibus præfert: negare tamen ſeſe negat, magna Arcana item aliis in rebus Mineralibus ineſſe, ſed longioris operæ & laboris, neque facilè rectè uſurpati, præſertim ab imperitioribus; quin hæc inciden-

cidentes plus damni dent, quàm prodeſſe queant.

11. Quæramus igitur Limbum Microcoſmi in quo is ſitus eſt; hoc eſt, globum illum viſcidum terræ, ex Mercurio, Sulphure, & Sale concretum: qui quidem quoniam ex humido quodam exiſtit, pulchrè viſcola humiditatis humiditas, ſecundum Gebrum, dici poteſt.

12. Sicuti enim Mundus licet ex Nihilo conditus, originem debet Aquæ, cui Spiritus Domini incubabat: rebus tam Cœleſtibus quàm Terreſtribus omnibus inde prodeuntibus: ita Limbus hic emergit ex Aquâ non vulgari, neque ex rore cœleſti, aut ex Aëre condenſato in cavernis Terræ, vel in Recipiente ipſo, non ex abyſſo Maris, fontibus, puteis, fluminibusve hauſto: Sed ex Aquâ quadam perpeſſa, omnibus obvia, pauciſſimis cognita; Quæ in ſe habet, quæcunq; ad totius operis complementum ſunt ei neceſſaria, omni amoto extrinſeco.

13. Eſt autem Natura hæc quædam media inter Majorem & Minorem Mundum ubique repertitia, & tam ad pauperem, quàm ad divitem; uti adſerunt omnes Philoſophi. Projicitur enim in viis, & conculcatur pedibus: licet tam admirandarum operationum ſit fons. Unde tria illa corporis noſtri principia, diverſis proprietatibus gaudentia, ſunt inſtauranda.

14. Hæc materia reſoluta in ſuam propriam Aquam [ab Aqua enim omnis Generatio profluit.] per 4. Elementa rotatur, donec in Naturam Aſtralem fixam abeat, in Ovo Phyſico; quod à fotu Gallinæ indeſinenter ovis incubantis dicitur: alioqui ſpes omnis ſobolis periret.

15. Sic Avis Hermetis ſemel incluſa Caveæ, quæ Furnus eſt, vaporoſi Ignis noſtri calore continuato gradatim excitanda eſt, donec ſeipſam excludat, & ſuo partu omnes ſanet.

16. Ut autem in trium Principiorũ perpeſſæ hujus Aquæ præparatione ni-

nihil addimus ſubſtantiali Materiei, nihilque ſubſiſtentibus tribus proprietatibus in ea adimimus, ſed ſolâ præparatione ſuperflua removemus, hoc eſt, heterogenea, ſive Terram emortuam, & aquam inſipidam: ita opus Hermeticum trium Principiorum præparatorum conjunctione inchoatur ſub certâ proportione, nempe pondere corporis ſeſquialtera parte Spiritum Animamq; propemodum æquantis.

17. Exinde fotu continuo regenda ſunt omnia, ut Natura Agens interior, neque ceſſet, neque exceſſum patiatur. Fiat igitur initio ignis mitis, & primus quidem quaſi 4. guttarum ſive filorum: donec Materia nigreſcat. Poſt adde, ut ſit quaſi 14 filorum: donec ſe abluat, & Iris apparens in colorem Gryſeum deſinat. Inde urge quaſi 24. filis, uſque ad Albedinem perfectam, Nive ſuperiorem fluentem, fixam, quæ eſt Luna Microcoſmi.

19. Quod ſi procedere cupis ad Rubedinem perfectam, per dies 70. continuabis ignem, donec Lapis vertatur in Rubinum pellucidum gravem, atque ponderoſum: qui quidem eſt Sol Microcoſmi, eodem modo augmentandus, quo fuit inchoatus. Hujus unum granum, ſex mille granis æquipollet: unde in tenuiſſima Doſi eſt adminiſtrandus.

RADIX ELIXIRIS

△

R. E.

I.

Entheus eſt olli vigor & cœleſtis imago,
Unde fluit nobis hæc medicina Dei.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

1719

Digitized by Google

PANDIMIGLIO
2 1 DIC. 1970
LEGATORIA - ROMA

Digitized by Google